

mus nos supra nominati ita facimus et ita regalia supra nominata damus et concedimus ut de hodie die uel tempore sedeat ipse terminus siue cautus de jure nostro abrasus et in uestro jure atque dominio ad illud monasterium traditus. Et si quis homo tam potens quam inpotens uel rex etiam qui hujus terre imperium obtinuerit ab ac die in antea hoc factum nostrum infrin-
 5 gere uoluerit, in primis sit excommunicatus et anathematizatus et cum Juda Domini traditore habeat participio et pariat post partem prefati cenobii aut qui eius uocem tenuerit XII mille libras auri et hoc factum nostrum ratum semper et firmum permaneat. Factum cautum simul et terminum VII.º Kalendas Aprilis Era M.ª C.^a X.^a VIII.^a. Ego comes Henrricus una cum uxore mea infanta domna Tarasia nostris manibus confirmamus et robor + + amus.

10 Pro testes: Petrus ts., Pelagius ts., Gundisaluus ts., Godinus ts. Bernardus Tole-
 tane sedis archiepiscopus et Sancte Romane Ecclesie legatus qui hujus operis adiutor bonus et actor extitit sub Dei gratia et legatione commissa hoc munus ratum semper et firmum manere precipio et precipiendo confirmo. Nunus Tibianensis cenobii Dei gratia abbas
 15 continens Sancti Christofori conf., Egas Moniz continens Sancti Martini conf., Egas Gonde-
 sindiz continens Baiam conf., Pelagius Suariz continens Amaiam conf., Fafila Luzi continens
 Laginoso conf., Egas Palaiz continens Burio conf., Gomice Venegas continens Penelam conf.
 Petrus Vimaransensis clerici comitis notuit.

(2 *Sinai*) HENRICUS — TARASIA.

19

1110, JULHO, 21 — *O Conde D. Henrique confirma à Sé de Viseu o couto que Fernando Magno lhe concedera dentro da cerca velha da cidade.*

T T. — Tombo Velho da Sé de Viseu, fl. 53 v. (*)

20 In nomine Sancte et Indiuidue Trinitatis Patris et Filij et Spiritus Sancti. Hec est carta testamenti quam ego Henrricus comes simul cum vxore mea Tarasia domni regis Ildelfonsi filia sana mente et prona uoluntate fecimus ecclesie Sancte Marie episcopalis sedis Visiensis et eiusdem locj clericis ibidem comorantibus de ipso testamento quod domnus Fernandus

(*) É o cod. n.º 30 dos «Livros recolhidos por J. Bastos». O diploma, aqui transcrito, está precedido, no cartulário, dos seguintes termos notariais:

Era de Mil e Trezentos e quarenta e dous anos sete dias d'abril en Sancta Eugenia eu Pedro Dominguiç p'blico notayro da eygreia de Viseu uy e lij huma carta sen seelo escripta en coyro segundo maneyra antiga, a qual carta foy sacada de huma archa do Thesouro da See de Viseu, da qual carta o teor de ueruo a ueruo tal he.

rex cui sit beata requies jam multo tempore est quod testauit et confirmauit in supra dicta sede in honore illius Virginis Sancte Marie. Testamentum illud est intus murum uetus in loco pre-nominato inter illam uiam de Sancto Michaeli et de illa regaria et concludit cum uia publica. Et hoc testamus pro redemptione parentum nostrorum et nostrarum animarum ita ne ullus homo habeat potestatem neque licentiam super illos homines qui ibi populauerint aut populan- 5
tur mittendj nec mouendi neque aliquo censu quod regali dominio conuenit, omnino ab eis in-
quirat. Similiter facere concedimus de omni quod de hodie in antea plantare edificare uel la-
borare potuerint seruietes supra dicte sedis tali pacto ut illud quod sursum resonat supra dicte
sedj possidendum permaneat, et hoc facimus in nostri memoriam atque nostrorum anteces- 10
sorum ut eorum orationibus atque sanctorum precibus quorum ibj reliquie et nomina continen-
tur adiutj quod nostris meritis nequimus ualeamus adipiscj. Hoc denique per contestationem
omnipotentissime deitatis dicimus quod huic nostro facto non erimus contrarij, quod sj forte
quod absit contigerit liceat ecclesie rectoribus cohercere nos seuerissime legali censura semoto
omni blandimento. Sj autem alius quislibet uir aut femina inde aliquid euertere uel auferre
temptauerit non sit ej licitum per ullam assertionem cuiuscumque ingeniose calliditatis sed pro 15
sola temeritate de suis proprijs facultatibus restituat in quaduplum eidem ecclesie omnia que
auferre temptauerit et quandiu in hac pertinacia manserit sit excommunicatus a societate fide-
lium christianorum qui in hac audacia ab hoc seculo obierit sit illi perpetua cum diabolo man-
sio in eterna dampnatione et hoc nostrum testamentum perpetuum obtineat uigorem. Facta
carta testamentj XII Kalendas Augustas Era M.ª C.^a X^o. VIII. Nos supra dictj Henrricus et 20
Tarasia hoc quod pronto animo fierj decreuimus in honore Sancte Marie coram idoneis testibus
proprijs manibus roboramus.

Egas Gundesindiz conf., Gomz Nunz conf., Menendus Pelaiz conf., Garcia Rodigz conf.,
Gaudiniz ts., Gedon ts., Menendus ts., Gondisaluus ts., Petrus ts., Cidi ts., Gauzeli- 25
nus ts., Trutesindus ts.

Thedonius prior.

20 Y

1110, JULHO, 24 — *D. Teresa com autorização de seu marido, o Conde D. Henrique, faz doação de propriedades em Briteiros (c. de Guimarães) e Real (c. de Amares) a Fromarigo Guterres.*

A D B. — Gav. Prop. Particulares, n.º 7, or. chanc. vis. trans.

Magnum est enim titulum donatjonis in eo nemo potest actum largitatis inrumpere. Obinde ego famula Dei Taresia magni regis Adefonsi filia una cum consensu uiro meo comiti Henrrico placuit mihi ut facerem tibi criato meo Fromarigo Gutierrez cartulam donatjonis et firmitatis de ereditate mea propria que abeo de parentorum meorum in uilla Britario ereditate 30
que fuit de Gonta Adrianiz integra et alia ereditate que abeo inter Gonteriz et Sancto Micael